

CIRCULAR 04

Nota informativa sobre la possibilitat que el Ple de la Corporació es celebri de forma telemàtica durant l'estat d'alarma

El compliment de les normes reguladores del règim de les sessions del Ple de la Corporació constitueix una garantia per la validesa dels actes i acords adoptats i a la vegada una garantia de l'efectivitat del dret constitucional de participació política dels membres integrants de la Corporació en compliment de l'article 23 de la Constitució.

Abans d'analitzar la possibilitat plantejada cal advertir que la vulneració de les regles essencials en la formació de la voluntat dels òrgans col·legiats ocasiona la sanció jurídica més greu de l'ordenament jurídic: la nul·litat d'ple dret dels actes administratius adoptats, article 47.1 f) de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

Les regles essencials de funcionament dels òrgans col·legiat locals les trobem a la normativa següent: article 46 de la Llei 7/1985, d'abril, reguladora de les bases de règim locals; articles 48, 49, 50, 52 i 54 del Reial decret legislatiu 781/1986, que aprova el text refós de les disposicions legals vigents en matèria de règim local; article 15 i següents de la Llei 8/2000, de 27 d'octubre, de consells insulars, i articles 79 i següents de la Llei 20/2006, de 15 de desembre, municipal y de règim local de les Illes Balears.

Per suposat, també hem de tenir en compte el Reglament orgànic del Consell Insular.

Analitzades les normes jurídiques citades, cap de les quals preveu la possibilitat de realitzar sessions de ple telemàticament, a diferència d'altres òrgans col·legiats que es poden celebrar presencialment o a distància.

En efecte, l'article 17.1 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, disposa:

Tots els òrgans col·legiats es poden constituir, convocar, celebrar les seves sessions, adoptar acords i remetre actes tant de manera presencial com a distància, llevat que el seu reglament intern reculli expressament i excepcionalment el contrari.

En les sessions que celebrin els òrgans col·legiats a distància, els seus membres poden estar en llocs diferents sempre que s'asseguri per mitjans electrònics, considerats també com a tals els telefònics i els audiovisuals, la identitat dels membres o les persones que els supleixin, el contingut de les seves manifestacions, el moment en què aquestes es produeixen, així com la interactivitat i intercomunicació entre ells en temps real i la disponibilitat dels mitjans durant la sessió. Entre d'altres, es consideren inclosos entre els mitjans electrònics vàlids el correu electrònic, les audioconferències i les videoconferències.

Mallorca COVID-19

Cal advertir, no obstant, que l'esmentat precepte no és aplicable als òrgans col·legiats de govern de les entitats locals, d'acord amb la disposició addicional Disposició addicional vint-i-unena de la Llei 40/2015.

Ara bé la situació excepcional derivada per el COVID-19 i la consegüent declaració de l'estat d'alarma pel Reial decreto 463/2020, de 14 de març; ha provocat un replantejament de la qüestió i la necessitat de fer front a la nova realitat.

El Consell General del COSITAL, el 18 de març de 2020, establí unes pautes per l'exercici telemàtic de les funcions reservades i altres qüestions relacionades, en concret pel que fa als òrgans col·legiats, assenyala:

¿Deben celebrarse las sesiones de los órganos colegiados durante la duración del estado de alarma? Más allá de la suspensión de los plazos de los procedimientos, que en todo caso supone la eliminación de cualquier perjuicio que pudiera derivar de una reducción de la capacidad de tramitación administrativa, en este momento no parece razonable mantener la celebración de las sesiones de los órganos colegiados públicos en los que exista la posibilidad de que se congrege un cierto número de personas, especialmente el Pleno en los municipios de tamaño mediano y grande, o el mismo Concejo Abierto en los pequeños municipios acogidos a dicho régimen. En caso de ser absolutamente imprescindible su celebración, nuestras recomendaciones son:

- *A puerta cerrada (pero manteniendo el principio de publicidad a través de la retransmisión en video o audio), ya que los ciudadanos no pueden salir de sus casas igualmente.*
- *Abogamos por la posibilidad de ejercer el voto telemático por parte de los concejales aislados en cuarentena.*
- *Téngase en cuenta la necesidad de disponer de los medios tecnológicos necesarios para asegurar la telepresencia efectiva de los concejales que se acojan a estos medios.*

[...] En cualquier caso, desde el Consejo General consideramos que, si se celebran de forma exclusivamente telemática las Juntas de Gobierno Local, acreditando razones excepcionales debidamente justificadas y con las debidas medidas de aseguramiento de la fe pública, estas no serían contrarias al ordenamiento jurídico, cuestión que incluso podría trasladarse a los Plenos.

I la conclusió sisena de les pautes del COSITAL s'assenyala: No deberán celebrarse, salvo por razones muy excepcionales, las sesiones correspondientes de los órganos de gobierno

Mallorca COVID-19

municipales. Para el caso indispensable que deba procederse a su celebración, esta se realizará, en la medida más amplia que sea posible, a través de los medios telemáticos. Sin perjuicio de la consideración anterior, en caso de ser absolutamente necesaria la celebración de un Pleno presencial o parcialmente presencial, este se realizará a puerta cerrada.

Per altra banda, la FEMP va traslladar al Ministeri de Política Territorial i Funció Pública una consulta sobre la possibilitat de celebrar reunions perquè adoptin acords els òrgans de govern per vies telemàtiques, i la resposta, des de la Direcció General de Règim Jurídic Autonòmic i Local de la Secretaria d'Estat de Política Territorial, es pronuncia en el següent sentit:

Desde esta perspectiva, se considera, que pese al silencio de la legislación básica de régimen local, incluso en ausencia de regulación específica en el Reglamento orgánico municipal, es procedente y jurídicamente posible la adopción mediante Acuerdo del Pleno municipal ya en sesión telemática, con el quórum de la mayoría absoluta a que se refiere el art. 47. 2f) LBRL, en ejercicio de la potestad de autoorganización del art. 4 LBRL, acordar con carácter excepcional y siempre que fuese necesario para garantizar el funcionamiento de las instituciones locales, la celebración de las sesiones de los órganos representativos y de gobierno locales mediante sistemas tecnológicos de videoconferencia o similares que garanticen la seguridad tecnológica, la participación de todos ellos en condiciones de igualdad, y la validez de su realización, debates y de los acuerdos que se adopten.

En definitiva, es possible celebrar un Ple de forma telemàtica davant aquesta situació extraordinària, on es podrien aprovar els assumptes estrictament necessaris i que la seva demora pogués ocasionar perjudicis a l'interès general.

Palma, 24 de març de 2020